تحلیل

نفت به مرز ۱۰۰ دلار رسید

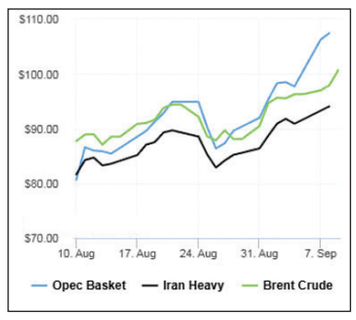

قیمت نفت خام برنت در معاملات روز چهارشنبه بازار جهانی، برای اولین‌بار از ژوئیه نزدیک به ۱۰۰ دلار در هر بشکه معامله شد، زیرا تشدید تنش‌های نظامی در سراسر خاورمیانه به نگرانی‌ها در مورد اختلال در عرضه نفت از این منطقه دامن زد.
به گزارش ایسنا، قیمت آتی نفت خام برنت ۱.۳ درصد افزایش یافت و به ۹۹ دلار و ۲۲ سنت در هر بشکه رسید، در حالی که نفت خام وست تگزاس اینترمدیت امریکا ۱.۲ درصد افزایش یافت و به ۹۴ دلار و ۱۳ سنت در هر بشکه رسید.
قیمت نفت خام برنت از اوایل ماه اوت، با کمرنگ شدن امیدها برای حل و فصل دایمی تجاوز نظامی شش ماهه امریکا به ایران و شعله‌ور شدن دوباره درگیری، یک چهارم افزایش یافته است.
دشمن امریکایی به چندین نفتکش ایرانی حمله کرد و ایران نیز در پاسخ، یک پایگاه امریکایی در اردن و کشتی‌های مهاجم را هدف قرار داد.
پریانکا ساچدوا، رییس بخش بینش بازار در شرکت فیلیپ نووا، گفت: «بالا نزدیک شدن نفت خام برنت به مرز روانی مهم ۱۰۰ دلار در هر بشکه، روند صعودی در بازارهای نفت خام در حال شکل گیری است.»
تحولات اخیر، تهدیدی برای تشدید اختلالات در عرضه نفت خاورمیانه است، که پیش از این نیز به دلیل حملات به زیرساخت‌های انرژی منطقه‌ای و خطوط کشتیرانی کلیدی، تحت فشار قرار گرفته بود. تحلیلگران می گویند در حالی که عربستان سعودی بخشی از صادرات خود را از تنگه هرمز منحرف کرده است، تداوم عملیات نیروهای مقاومت یمن می‌تواند تلاش‌ها برای ادامه جریان نفت خام به بازارهای جهانی را پیچیده کند.
تحلیلگران همچنین گفتند که قیمت‌های بالاتر نفت، به ویژه در آسیا، ترس از تورم را تشدید کرده است، زیرا بسیاری از اقتصادها به‌شدت به انرژی وارداتی وابسته هستند. بر اساس گزارش رویترز، ساچدوا گفت: «نفت برنت ۱۰۰ دلاری را نباید صرفا به عنوان یک نقطه عطف روانی در نظر گرفت. این یک سطح هشدار برای اقتصاد گسترده‌تر است.»

رویداد

امریکا در زنجیره تامین باتری از چین عقب ماند

زنجیره تامین باتری امریکا با وجود تزریق ۵۰۰ میلیون دلاری وزارت انرژی این کشور همچنان از چین عقب است. به گزارش ایسنا، وزارت انرژی امریکا در آگوست ۵۰۰ میلیون دلار به هفت شرکت فعال در حوزه مواد معدنی مورد استفاده در باتری، تولید باتری و بازیافت اختصاص داد اما تحلیلگران و مدیران صنعت می گویند این میزان بودجه برای کاهش قابل توجه وابستگی امریکا به چین در زنجیره تامین جهانی باتری کافی نیست.
این حمایت‌های مالی، نخستین مرحله پرداخت از محل دو برنامه وزارت انرژی امریکا، هر کدام با بودجه سه میلیارد دلار است که در چارچوب قانون سرمایه‌گذاری در زیرساخت و مشاغل، در دوره ریاست جمهوری جو بایدن ایجاد شده‌اند و اکنون دونالد ترامپ، رییس جمهور فعلی امریکا اجرای آنها را آغاز کرده است.
دولت ترامپ همچنین اعتبارهای مالیاتی فدرال برای خودروهای برقی و شماری دیگر از سیاست‌های دولت بایدن در زمینه باتری و خودروهای برقی را لغو کرده است. بر اساس داده‌های «اطلس پابلیک پالیسی» حدود ۲۴ میلیارد دلار از پروژه‌های باتری که از ژانویه ۲۰۲۵ اعلام شده بودند، تاکنون لغو شده‌اند. طبق اعلام آژانس بین‌المللی انرژی، چین حدود ۸۵ درصد از تولید جهانی مواد فعال کاتد باتری خودروهای برقی و بیش از ۹۰ درصد از تولید مواد فعال‌اند را در اختیار دارد و حدود چهار پنجم سلول‌های باتری جهان نیز در این کشور تولید می‌شود. چین همچنین در مرحله پالایش مواد معدنی سلطه چشمگیری دارد. ریف سالی، مدیرعامل شرکت «لایلاک سولوشنز» (Lilac Solutions) و یکی از دریافت‌کنندگان کمک وزارت انرژی امریکا گفت: ۹۵ درصد از «اسپودومن»، نوعی کانی حاوی لیتیوم، در چین فرآوری می‌شود. برخی شرکت‌هایی که از وزارت انرژی امریکا بودجه دریافت کرده‌اند، بخش‌های مشخصی از زنجیره تامین را هدف قرار داده‌اند که چین در آنها برتری دارد. شرکت «کورشل تکنولوژیز» ۵۰ میلیون دلار دریافت کرده است و آندهای باتری خود را با استفاده از سیلیکون استخراج شده در امریکا تولید می کند؛ اقدامی که وابستگی به گرافیت چین را که بیشتر تولیدکنندگان از آن استفاده می کنند، کاهش می‌دهد. شرکت «لایلاک سولوشنز» نیز ۱۰۰ میلیون دلار دریافت کرده است. این شرکت از فناوری استفاده کرده است که لیتیوم را از آب شور استخراج می کند و به این ترتیب می‌تواند مرحله فرآوری را دور بزند؛ مرحله‌ای که به گفته سالی، چین کنترل بسیار شدیدی در آن دارد. ریچارد وانگ، مدیرعامل شرکت «وایا انرژی» (Voya Energy) گفت: شرکت چینی «کاتل» که بزرگ‌ترین تولیدکننده باتری خودروهای برقی و سامانه‌های ذخیره‌سازی انرژی در جهان است، در زمینه فناوری و تولید به برتری قابل توجهی دست یافته که رقابت با آن دشوار است. وی افزود آنها یکی از معدود شرکت‌های تولیدکننده باتری در جهان هستند که علاوه بر درآمد بالا، به دلیل قدرت بالای خود در زمینه تولید و زنجیره تامین، سودآوری قابل توجهی نیز دارند. شکاف میان دو کشور در زمینه استقبال از خودروهای برقی نیز این چالش را تشدید کرده است. بر اساس آمار انجمن خودروهای سواری چین، خودروهای موسوم به «انرژی نو» که خودروهای هیبریدی، برقی و مدل‌های دارای برد گسترده را شامل می‌شود در جولای، ۶۵ درصد از فروش خودروهای سواری چین را به خود اختصاص دادند. این رقم بسیار بیشتر از سهم حدود ۲۴ درصدی خودروهای برقی و سایر خودروهای برقی شده از فروش خودرو در امریکا طی سه‌ماهه دوم ۲۰۲۶ محسوب می‌شود.

مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران خبر داد

طرح جدید تحویل کارت سوخت از مهر ماه اجرا می‌شود

مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از برنامه جدید برای تحویل پستی کارت سوخت خبر داد و گفت: از مهرماه، با همکاری شرکت پست، فرایند جدیدی اجرا می‌شود تا کارت‌های تولیدشده در همان شهر بسته‌بندی و از طریق پست به متقاضی تحویل داده شود و نیازی به مراجعه حضوری فرد به ناحیه شرکت پخش نباشد.
به گزارش ایلنا از وزارت نفت، عباس باصفا، درباره نحوه دریافت کارت سوخت برای صاحبان خودرو که کارت سوخت در اختیارشان نیست، گفت: متقاضیان می‌توانند از طریق سامانه «سوخت من» درخواست خود را ثبت و برای دریافت کارت، روش حضوری یا پستی را انتخاب کنند.
وی افزود: روش قدیمی دریافت کارت سوخت از طریق دفاتر پلیس +۱۰ همچنان برقرار است و این فرایند حدود ۴۰ روز زمان می‌برد؛ اما در روش جدید، متقاضی می‌تواند درخواست خود را در سامانه ثبت و یکی از نواحی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران را برای دریافت کارت انتخاب کند.
مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران ادامه داد: در روش حضوری، پس از صدور کارت، متقاضی می‌تواند کارت خود را در همان ناحیه دریافت کند و نیازی به انتظار برای فرایند پستی ندارد. باصفا با اشاره به افزایش حجم درخواست‌ها در روزهای گذشته گفت: در دو روز حدود ۶۰ هزار درخواست کارت سوخت ثبت شده است. وی بیان کرد: اکنون روزانه حدود ۷ تا ۸ هزار درخواست کارت سوخت ثبت می‌شود و برای درخواست‌های پستی نیز فرایند ارسال کارت در حال تسریع است.
مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به فعال بودن حدود ۳۲ میلیون کارت هوشمند سوخت در کشور گفت: ۲۷ میلیون کارت دارای تراکنش و حدود ۵ میلیون کارت فعال، اما فاقد تراکنش هستند. باصفا اعلام کرد: آنچه در سامانه هوشمند سوخت به عنوان کارت دارای تراکنش ثبت می‌شود، حدود ۲۷ میلیون کارت سوخت است که کارت‌های هوشمند سوخت فاقد تراکنش ممکن است مفقود شده یا برای مدتی مورد استفاده قرار نگرفته باشند. وی درباره کارت‌های سوخت آزاد جایگاه‌ها توضیح داد: طرح شناسه‌دار کردن کارت‌های جایگاه‌ها در حال اجراست و آزمایش این طرح در دو جایگاه تهران آغاز شده است. مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران تصریح کرد: با شناسه‌دار شدن کارت‌های جایگاه، مشخص می‌شود هر کارت برای چه فرد و چه خودرویی استفاده شده و تعداد تراکنش‌ها نیز قابل رصد است؛ بنابراین امکان مدیریت دقیق‌تر تخصیص و برداشت سوخت فراهم می‌شود.
باصفا افزود: در ادامه این فرایند برای مصرف‌کنندگان پروفایل سوخت ایجاد می‌شود تا بر اساس سیاست‌هایی که ابلاغ می‌شود، میزان استفاده و برداشت سوخت از کارت‌های جایگاه نیز قابل مدیریت باشد.
وی گفت: با به‌روزرسانی سامانه هوشمند سوخت و همکاری فراجا، پارسال ۶۰۰ کارت هوشمند سوخت که در پشت آنها خودرویی وجود نداشت شناسایی و ابطال شد. مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران تأکید کرد: این اقدام با هدف ساماندهی و افزایش دقت اطلاعات سامانه هوشمند سوخت انجام شده است.
باصفا درباره خودروهای نوشماره بیان کرد: برای همه خودروها کارت هوشمند سوخت صادر می‌شود و حتی خودروهایی که مشمول سهمیه یارانه‌ای نیستند نیز کارت هوشمند سوخت خواهند داشت.
وی افزود: سهمیه سوخت شامل سهمیه یارانه‌ای و غیریارانه‌ای است و کارت سوخت خودرو برای استفاده از سهمیه‌های تعیین‌شده در اختیار مالک خودرو قرار می‌گیرد. مدیر سامانه هوشمند سوخت درباره وضع کارت سوخت هنگام خرید و فروش خودرو با اشاره به اینکه کارت هوشمند سوخت متعلق به خودرو است و نه فرد، یادآور شد: بنابراین در صورت خرید و فروش و انتقال خودرو، کارت هوشمند سوخت نیز همراه خودرو به مالک جدید منتقل می‌شود و در فرایند نقل‌وانتقال، کارت باید به مالک جدید تحویل شود.
باصفا از مالکان خودرو خواست برای سوخت‌گیری در حد امکان از کارت هوشمند سوخت شخصی خود استفاده کنند و در صورت بروز مشکل، موضوع را از طریق شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران پیگیری کنند. وی درباره طرح استفاده از کارت بانکی برای دریافت سهمیه سوخت گفت: در قانون، امکان تخصیص سهمیه سوخت به کارت بانکی مالکان خودرو پیش‌بینی شده است و وزارت اقتصاد مکلف شده اجرای این طرح را دنبال کند. مدیر سامانه هوشمند سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران افزود: در کنار کارت‌های هوشمند سوخت، بازطراحی سامانه و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای مدیریت تخصیص و برداشت سوخت در حال انجام است.

عضو کمیسیون صنایع مجلس:

دولت در محرومیت خودروهای نوشماره از سهمیه بنزین تجدیدنظر کند

یک عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: محرومیت خودروهای نوشماره از سهمیه بنزین ۱۵۰۰ تومانی و ۳۰۰۰ تومانی بر خلاف عدالت بوده و انتظار می‌رود دولت در این آیین نامه تجدیدنظر کند. سیدجواد حسینی کیا، نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با ایسنا با تاکید بر ضرورت بازنگری دولت در مصوبه حذف سهمیه بنزین خودروهای نوشماره بیان کرد: خیلی از مردم تا به امروز خودرو نداشتند و پس از چند ماه انتظار صاحب خودرو شده اند؛ حال محروم کردن آنها از سهمیه بنزین به دلیل اینکه خودرو نوشماره دارند، بر خلاف عدالت است. دولت باید در آیین‌نامه مربوط به سهمیه‌بندی بنزین تجدیدنظر کند و خودروهای پرمصرف را به دلیل مصرف بالاتر، از دریافت سهمیه محروم کند، نه اینکه خودروهای مورد استفاده اقشار متوسط جامعه نیز از بنزینی که حق آنها است، محروم شوند.
وی در ادامه اظهار کرد: همه خودروها باید به عدالت و به میزانی که بنزین موجود است، امکان استفاده داشته باشند. از طرف دیگر، خیلی از این خودروهای نوشماره داخلی، خودروهای اقتصادی هستند. به عنوان مثال خودروی کوییک؛ خودروهایی که مردم متوسط جامعه از آنها استفاده می کنند، نباید از بنزینی که حق آنهاست، محروم شوند. دولت باید در این زمینه تجدیدنظر کند. این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس درباره موضع مجلس نسبت به این ایین نامه بیان کرد: قطعا مجلس و کمیسیون صنایع و معادن مجلس با این رویکرد مخالف است. خیلی از این خودروهای نوشماره، برای اقشار متوسط جامعه تولید می‌شود. اینکه این خودروها از سهمیه ۱۵۰۰ تومانی و ۳۰۰۰ تومانی محروم باشند، بر خلاف عدالت است. انتظار می‌رود دولت نسبت به اصلاح این آیین نامه اقدام کند و گرنه مجلس باید از ظرفیت خود برای این موضوع استفاده کند. این نماینده مجلس در پاسخ به این سوال که این رویکرد تا چه اندازه با قانون اساسی مغایرت دارد، اظهار کرد: این نگاه با روح قانون اساسی در تضاد است. قانون اساسی، همه ملت را برابر می‌داند. اینکه ما سهمیه بنزین برای یک خودروی نوشماره، که امروز تقریبا همه آنان بالای یک میلیارد تومان قیمت دارند، را حذف کنیم مغایر با روح قانون است.

زمستان بدون قطعی گاز می گذرد؟

با نزدیک شدن به فصل سرد سال، تأمین پایدار گاز و آمادگی شبکه برای روزهای اوج مصرف بار دیگر مورد توجه قرار گرفته و صنعت گاز طی ماه‌های گذشته با احیای بخشی از ظرفیت‌های ازدست‌رفته، آماده‌سازی شبکه انتقال و افزایش ذخایر سوخت نیروگاه‌ها، خود را برای عبور پایدار از زمستان آماده کرده است.
به گزارش ایسنا، در جریان جنگ تحمیلی سوم در اواخر سال گذشته، چهار پالایشگاه مهم گازی کشور با هدف آسیب‌زدن به زیرساخت‌های حیاتی مورد حمله قرار گرفتند؛ حملاتی که در پی آن حدود ۲۳۰ میلیون مترمکعب از ظرفیت تولید گاز کشور از مدار خارج شد. این میزان، در مقطع وقوع حادثه، معادل حدود یک‌سوم ظرفیت تولید گاز کشور بود و بازگرداندن ظرفیت‌های ازدست‌رفته را به یکی از مهم‌ترین ماموریت‌های صنعت نفت و گاز کشور تبدیل کرد.
به دنبال وقوع این حوادث، همه ظرفیت‌های وزارت نفت، شرکت‌های تابعه، پیمانکاران و سازندگان داخلی برای بازسازی و احیای تأسیسات آسیب‌دیده و آماده‌سازی شبکه گاز کشور برای فصل سرد سال به کار گرفته شد. مسوولان صنعت نفت نیز اعلام کرده‌اند که تلاش می کنند بخش عمده‌ای از ظرفیت ازدست‌رفته تولید گاز را پیش از آغاز زمستان به مدار بازگردانند.
بر اساس اعلام مسوولان، تاکنون حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعب از ظرفیت ازدست‌رفته از مسیرهای مختلف به مدار تولید بازگشته و حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد برنامه احیای این ظرفیت محقق شده است. پیش‌بینی می‌شود بخش باقی‌مانده نیز تا مهرماه به شبکه گاز کشور اضافه شود.
سعید توکلی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، نیز با اشاره به تبعات حملات صورت‌گرفته و خروج حدود ۲۳۰ میلیون مترمکعب گاز از مدار تولید، اعلام کرده است که بخشی از ظرفیت ازدست‌رفته تا پیش از ورود به فصل زمستان به چرخه تولید بازخواهد گشت. در کنار تلاش برای بازگرداندن ظرفیت تولید، حفظ پایداری شبکه انتقال و آمادگی کامل تأسیسات برای عبور از دوره اوج مصرف زمستان، از اولویت‌های اصلی شرکت انتقال گاز ایران به شمار می‌رود. این شرکت در میانه زنجیره تولید و مصرف گاز قرار دارد و وظیفه آن انتقال حداکثری گاز تولیدشده از مبادی تولید به مراکز مصرف است؛ بنابراین باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که هیچ بخشی از گاز تولیدی کشور به دلیل محدودیت در شبکه انتقال، امکان رسیدن به مصرف‌کننده را از دست ندهد. مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران در این زمینه از اجرای برنامه‌های به‌روزرسانی، نوسازی و تعمیرات تأسیسات خبر داده و گفته است اقدامات لازم در حوزه تعمیر و نگهداری انجام شده است. همچنین با توجه به شرایط احتمالی تولید و مصرف در ماه‌های سرد سال، سناریوهای مختلفی برای آرایش شبکه انتقال گاز تدوین شده تا امکان واکنش سریع به تغییرات مصرف و حفظ پایداری شبکه فراهم باشد. شرکت انتقال گاز ایران نقشی در افزایش تولید گاز ندارد، اما موظف است گاز تولیدشده را از مبادی تولید، به‌ویژه جنوب کشور، به مناطق مختلف از جمله شمال، شمال شرق و مرکز منتقل کند. شبکه خطوط لوله فشار قوی گاز کشور نیز به‌صورت گسترده و مویرگی طراحی شده است تا با تغییر آرایش خطوط و استفاده از ظرفیت‌های موجود، امکان انتقال پایدار و مستمر گاز به مناطق مختلف فراهم شود. تجربه زمستان گذشته نیز نشان داد که مدیریت شبکه انتقال، در کنار تأمین گاز، نقش مهمی در عبور از دوره‌های اوج مصرف دارد.
به گفته مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران، در زمستان سال گذشته و با وجود افزایش قابل توجه مصرف در بخش خانگی، ۵۵ تغییر آرایش عملیاتی در نقاط مختلف کشور انجام شد و استقرار شبانه‌روزی نیروهای عملیاتی در مناطق سخت‌گذر، امکان مدیریت شبکه و تأمین گاز مصرف‌کنندگان را فراهم کرد. با توجه به پیش‌بینی‌ها درباره دشوارتر بودن شرایط زمستان امسال، احتمال افزایش تعداد نقاط عملیاتی و تغییر آرایش‌های شبکه نیز وجود دارد؛ موضوعی که نشان می‌دهد علاوه بر افزایش و احیای ظرفیت تولید، آمادگی شبکه انتقال و بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های موجود نیز برای عبور از زمستان اهمیت ویژه‌ای دارد. از سوی دیگر، با نزدیک شدن به فصل سرد سال و افزایش تقاضای گاز در بخش‌های خانگی و تجاری، ذخیره‌سازی سوخت مایع نیروگاه‌ها به عنوان یکی از راهکارهای پشتیبان تأمین انرژی در دستور کار قرار گرفته است. بر اساس آمار رسمی اعلام‌شده، ذخایر گازوئیل نیروگاه‌های کشور به حدود ۳.۲ میلیارد لیتر رسیده است؛ ظرفیتی که می‌تواند در ماه‌های سرد سال و در صورت افزایش تقاضای گاز، به‌عنوان سوخت جایگزین نیروگاه‌ها مورد استفاده قرار گیرد.
گازوئیل در کشور در دو بخش نیروگاهی و غیرنیروگاهی مصرف می‌شود. در بخش نیروگاهی، متوسط مصرف روزانه گازوئیل در نیمه نخست سال حدود ۷ تا ۸ میلیون لیتر برآورد می‌شود. کاهش تقاضا برای این سوخت در ماه‌های گرم، فرصت مناسبی برای اختصاص بخشی از منابع به ذخیره‌سازی و تأمین سوخت نیروگاه‌ها در روزهای اوج مصرف زمستان فراهم می‌کند.
در بخش غیرنیروگاهی نیز صنایع، بخش حمل‌ونقل و کشاورزی سهم قابل توجهی از مصرف گازوئیل را به خود اختصاص داده‌اند و میانگین مصرف این بخش حدود ۸۰ میلیون لیتر در روز اعلام شده است. اختلاف میان میزان تولید و مصرف گازوئیل در فصل گرم سال، امکان ذخیره‌سازی بخشی از سوخت تولیدی را فراهم می‌کند تا در دوره‌های افزایش مصرف گاز، این منابع در اختیار نیروگاه‌ها قرار گیرد و فشار کمتری بر شبکه گاز وارد شود. با وجود این تمهیدات، مسوولان صنعت نفت تأکید دارند که مدیریت مصرف همچنان یکی از مهم‌ترین مولفه‌ها برای عبور پایدار از زمستان است. در واقع، ذخیره سوخت مایع، بازگشت ظرفیت‌های آسیب‌دیده تولید و آمادگی شبکه انتقال، هر سه بخشی از یک زنجیره واحد برای تأمین پایدار انرژی هستند و موفقیت این برنامه‌ها تا حد زیادی به نحوه مصرف در بخش‌های مختلف نیز وابسته است. سعید توکلی - مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران - با اشاره به وضعیت تأمین گاز کشور گفته است: در حال حاضر هیچ محدودیت و قطعی گاز در بخش خانگی و تجاری وجود ندارد و در بخش نیروگاهی نیز شرایط تأمین پایدار بوده است. به گفته او، حتی در بخش صنایعی که به‌طور مستقیم با حجم زیادی از مردم در ارتباط هستند، با وجود افزایش مصرف، گاز مورد نیاز تأمین شده است.
وی با تأکید بر نقش مردم در تداوم این شرایط، رعایت الگوی مصرف را مهم‌ترین راهکار برای کمک به مجموعه انرژی کشور دانسته و ابراز امیدواری کرده است که با همکاری مشترکان، پایداری شبکه گاز در فصل سرد نیز حفظ شود. در کنار اقدامات فنی و عملیاتی، اصلاح الگوی مصرف می‌تواند بخش مهمی از فشار موجود بر شبکه انرژی کشور را کاهش دهد. اگر بتوان با فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی صحیح و ارایه شفاف داده‌ها و واقعیت‌های موجود، جامعه را به کاهش تنها ۱۰ درصد از مصرف انرژی ترغیب کرد، آثار آن در مدیریت ناترازی انرژی و افزایش پایداری شبکه، به‌ویژه در ماه‌های سرد سال، قابل توجه خواهد بود. تعرفه‌های مصرف گاز نیز در همین راستا می‌تواند به عنوان یکی از ابزارهای مدیریت مصرف عمل کند؛ به این معنا که مشترکانی که متناسب با نیاز و الگوی متعارف مصرف می کنند، با هزینه‌های اضافی مواجه نخواهند شد، اما مصرف بالاتر از الگو، هزینه بیشتری برای مشترک به همراه خواهد داشت. موضوع دمای ساختمان‌ها نیز یکی از مصادیق مهم مدیریت مصرف است. در بسیاری از کشورهای جهان، دمای ساختمان‌ها در سطحی پایین‌تر از آنچه در کشور ما رایج است تنظیم می‌شود. در ایران دمای ۲۰ درجه به عنوان معیار در نظر گرفته شده است، اما حتی کاهش یک درجه‌ای دمای مصرف در سطح کشور، می‌تواند به میزان قابل توجهی در مصرف گاز صرفه‌جویی ایجاد کند؛ به گفته مسوولان، این میزان صرفه‌جویی می‌تواند معادل تولید یک فاز پارس جنوبی باشد. با توجه به مجموعه اقداماتی که برای احیای ظرفیت‌های تولید، آماده‌سازی تأسیسات، تقویت شبکه انتقال و ذخیره‌سازی سوخت مایع انجام شده، صنعت گاز خود را برای زمستانی با شرایطی کمی متفاوت از سال گذشته آماده می‌کند. با این حال، عبور کم‌هزینه و پایدار از فصل سرد تنها به ظرفیت‌های فنی و عملیاتی وابسته نیست و نحوه مصرف مشترکان نیز بخش مهمی از این معادله را تشکیل می‌دهد.

چند خودروی داخلی نوشماره در دایره سهمیه بنزین یارانه‌ای قرار دارند؟

اگرچه دولت در آذرماه سال گذشته با اصلاح مصوبه سهمیه‌بندی سوخت، خودروهای نوشماره داخلی زیر یک میلیارد تومان را مشمول سهمیه یارانه‌ای کرد، اما ادامه رشد قیمت‌های کارخانه‌ای باعث شده این معیار ثابت، به‌تدریج اثر حمایتی خود را از دست بدهد و به نظر می‌رسد باید در تعیین مرز و سقف یک میلیارد تومانی برای تخصیص سهمیه اول و دوم بنزین به خودروهای نوشماره داخلی، بازنگری جدید صورت گیرد.
به گزارش ایسنا، آذرماه سال گذشته هیات وزیران مصوبه جدید دولت مبنی بر سهمیه‌بندی تازه سوخت در کشور را ابلاغ کرد؛ مصوبه‌ای که با هدف استفاده حداکثری از کارت سوخت شخصی و جلوگیری از افزایش واردات بنزین طراحی شده بود و قرار بود از ۱۵ آذرماه ۱۴۰۴ اجرایی شود، اما اجرای آن با هدف اعمال برخی اصلاحات به هفته بعد یعنی ۲۲ آذرماه، موکول شد. بر اساس این مصوبه، بنزین به‌صورت سه‌نرخی عرضه شد؛ به گونه‌ای که ۶۰ لیتر سهمیه ماهانه با نرخ اول ۱۵۰۰ تومان، سهمیه بعدی با نرخ دوم ۳۰۰۰ تومان و مصرف مازاد با نرخ سوم ۵۰۰۰ تومان محاسبه می‌شد و در چارچوب اولیه این تصمیم، نرخ سوم برای برخی خودروها و وسایل نقلیه از جمله خودروهای صفر یا نوشماره، خودروهای مازاد (خودروهای دوم یا بیشتر مالکان خودرو)، خودروهای خارجی وارداتی، خودروهای مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، خودروهای دارای پلاک دولتی و همچنین سوخت‌گیری از طریق کارت جایگاه در نظر گرفته شد.
از سوی دیگر، مقرر شد تنها یک خودرو از میان خودروهای شخصی هر مالک، مشمول استفاده از سهمیه اول و دوم شود و دیگر خودروهای مالک مشمول نرخ سوم سهمیه سوخت خواهند شد.
با این حال، پس از انتشار این مصوبه، انتقادهایی نسبت به نحوه مشمول شدن خودروهای نوشماره مطرح و سوال این بود که چرا فردی که پس از مدت‌ها پس‌انداز موفق به خرید یک خودروی داخلی شده، باید صرفا به‌دلیل نوشماره بودن خودرو از سهمیه بنزین یارانه‌ای محروم شود که در پی این واکنش‌ها، دولت اصلاحیه‌ای به مصوبه خود افزود و مقرر شد خودروهای نوشماره تولید داخل که قیمت کارخانه‌ای آنها کمتر از یک میلیارد تومان است، از زمان اجرای طرح در ۲۲ آذرماه ۱۴۰۴ سهمیه اول و دوم بنزین را دریافت کنند. اما در زمان تصویب این اصلاحیه، همچنان بخش قابل قبولی از خودروهای اقتصادی داخلی در محدوده قیمتی کمتر از یک میلیارد تومان (در کارخانه) قرار داشتند و به همین دلیل، می‌شد انتظار داشت که بخشی از خریداران خودروهای داخلی از سهمیه یارانه‌ای بهره‌مند شوند، با این حال، طی ۹ ماهه اخیر و همزمان با رشد قیمت‌های مصوب کارخانه‌ای، این مرزبندی به‌تدریج کارکرد خود را از دست داد. در این میان بررسی فهرست قیمت‌های مصوب کارخانه‌ای خودروها در شهریورماه ۱۴۰۵ نشان می‌دهد که قیمت درب کارخانه تمامی محصولات ایران خودرو بیش از یک میلیارد تومان است و در میان محصولات سایپا نیز تنها پنج محصول با قیمت درب کارخانه کمتر از یک میلیارد تومان وجود دارد و دامنه خودروهای داخلی نوشماره‌ای که همچنان می‌توانند از سهمیه اول و دوم استفاده کنند تنها به پنج محصول در کشور می‌رسد.
به بیان دیگر، اصلاحیه‌ای که قرار بود مانع محرومیت خریداران خودروهای داخلی از سهمیه یارانه‌ای شود، امروز در اثر تورم و رشد قیمت‌های کارخانه‌ای، بخش زیادی از اثر خود را از دست داده و عملا تعداد بیشتری از خریداران جدید را از این امتیاز خارج کرده است.
در حال حاضر یکی از مهم‌ترین مسائل به وضعیت فعلی، بروز نوعی تناقض میان مالکان خودروهای مشابه است؛ به عنوان نمونه، فردی که در ماه‌های ابتدایی اجرای مصوبه، خودرویی را در شرایطی تحویل گرفته که قیمت کارخانه‌ای آن کمتر از یک میلیارد تومان بوده، همچنان از سهمیه بنزین با نرخ اول و دوم بهره‌مند است؛ اما طی کمتر از یک سال و خریدار جدید همان مدل خودرو به‌دلیل افزایش قیمت کارخانه‌ای با بهای بیش از یک میلیارد تومان آن را تحویل می گیرد و از این سهمیه اول و دوم سوخت برای خودرو خود محروم می‌شود. گذشته از این، نرخ سوم بنزین که در زمان اجرای مصوبه ۵۰۰۰ تومان تعیین شده بود، از روز گذشته (۱۷ شهریورماه) به ۱۰ هزار تومان افزایش یافت و از منظر دیگر، مساله فقط حذف سهمیه یارانه‌ای نیست، بلکه افزایش شکاف هزینه‌ای میان دارندگان خودروهای مشمول سهمیه و مالکان خودروهای خارج‌شده از این دایره نیز هست؛ شکافی که در پی ثابت ماندن سقف قیمتی و رشد مستمر قیمت خودروها، روزبه‌روز گسترده‌تر شده است.
در حال حاضر این مساله مطرح است که معیار یک میلیارد تومان که در آذرماه ۱۴۰۴ مبنای تشخیص خودروهای مشمول سهمیه یارانه‌ای قرار گرفت، متناسب با تحولات تورمی و رشد قیمت خودروها مورد بازنگری قرار بگیرد؛ چراکه به‌نظر می‌رسد در صورتی که این سقف قیمتی به‌روزرسانی نشود، در مرحله بعدی افزایش قیمت محصولات کارخانه‌ای، همان پنج محصول سایپا نیز از دایره سهمیه اول و دوم خارج خواهند شد و عملا اصلاحیه‌ای که با هدف حمایت از خریداران خودروهای داخلی وضع شده بود، بی‌اثر خواهد شد.
بنابراین؛ در چنین شرایطی، بازنگری در معیار قیمتی مشمولیت، یا جایگزینی آن با شاخصی شناور و متناسب با نرخ تورم و قیمت‌های مصوب روز، می‌تواند یکی از بهترین راهکارهای جلوگیری از تعمیق تبعیض میان خریداران خودرو و حفظ هدف اولیه این سیاست باشد.

اخبار

حذف یارانه برق مراکز استخراج رمزارز غیرمجاز

مدیرعامل شرکت توانیر با اشاره به تشدید برخورد با استخراج غیرمجاز رمزارز گفت: هر مرکز استخراج رمزارز که از چهارم شهریور در خانه، محل کسب‌وکار، مرغداری، واحد کشاورزی، صنعتی یا هر مکان دیگری کشف شود، علاوه بر پرداخت هزینه‌های قبلی، به مدت یک سال از یارانه انرژی محروم شده و برق آن با تعرفه آزاد محاسبه خواهد شد. به گزارش ایسنا، محمد اله‌داد - مدیرعامل شرکت توانیر - با اشاره به تشدید برخورد با استخراج غیرمجاز رمزارز، اظهار کرد: هر مرکز استخراج رمزارز غیرمجاز که از چهارم شهریورماه در خانه، محل کسب‌وکار، مرغداری، واحد کشاورزی، صنعتی یا هر مکان دیگری شناسایی و کشف شود، علاوه بر پرداخت هزینه‌های مربوط به مصرف گذشته، به مدت یک سال مشمول حذف یارانه انرژی خواهد شد.
وی افزود: بر این اساس، صورت‌حساب برق این مراکز در مدت یک سال بدون اعمال یارانه انرژی و بر مبنای تعرفه آزاد محاسبه خواهد شد.
مدیرعامل شرکت توانیر با اشاره به احتمال جابه‌جایی یا تغییر بهره‌بردار اماکن گفت: مردم باید هنگام خرید یا اجاره یک ملک، نسبت به سابقه مصرف برق آن توجه داشته باشند و پیش از سکونت یا شروع فعالیت، استعلام لازم را دریافت کنند.
اله‌داد تأکید کرد: مالکان و مستأجران می‌توانند استعلام بگیرند که آیا منزل، کارخانه، مزرعه، مغازه یا هر محل دیگری که قصد استفاده از آن را دارند، به دلیل استخراج غیرمجاز رمزارز در گذشته مشمول حذف یارانه انرژی شده است یا خیر.

۱۲۰ مگاوات به ظرفیت برق آبی کشور اضافه می‌شود

طبق اعلام شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران واحد جدید نیروگاه برق آبی چمشیر در آستانه بهره‌برداری قرار گرفته و با ورود ۱۲۰ مگاوات ظرفیت جدید به مدار، ظرفیت تولید برق آبی کشور افزایش خواهد یافت.
به گزارش ایسنا، فرآیند آماده‌سازی ۴ واحد جدید نیروگاه برق آبی چمشیر به مراحل نهایی رسیده و با افتتاح رسمی این واحدها، مجموعاً ۱۲۰ مگاوات به ظرفیت تولید برق آبی کشور افزوده می‌شود.
بهره‌برداری از این واحدها علاوه بر افزایش توان تولید برق آبی، به ارتقای سطح پاسخگویی شبکه در زمان اوج مصرف و تقویت تأمین برق پایدار و مطمئن کمک شایانی خواهد کرد. این اقدام همچنین گامی عملی در جهت تکمیل ظرفیت‌های تولید برق، استفاده موثرتر از منابع آبی و کاهش فشار بر شبکه سراسری برق کشور و صرفه‌جویی در مصرف سوخت فسیلی ناشی از تولید انرژی برق آبی با ارزش سالانه حدود ۵۰ میلیون دلار می‌باشد.
بنابر اعلام شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران، گفتنی است سد چمشیر در استان کهگیلویه و بویر احمد در فاصله ۲۰ کیلومتری شهر گچساران قرار دارد. این سد با حجم مخزن ۲.۳ میلیارد مترمکعب طراحی شده و ظرفیت نیروگاه آن ۱۷۵ مگاوات است که شامل ۳ وا